

LAG Langeland, Læsø, Samsø og Ærø

c/o Samsø Kommune
Søtofte 10, Tranebjerg
8305 Samsø

CVR. nr.: 36 10 13 85

Revisionsprotokollat for regnskabsåret 2017

1. Revisionens formål og omfang

Vi finder anledning til at gentage vore bemærkninger vedr. revisionens formål og formelle indhold. Vore bemærkninger vil blive gentaget med relevant mellemrum.

Det er vores opgave at revidere det af ledelsen aflagte årsregnskab og på det grundlag udtrykke en konklusion om, hvorvidt det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af aktionsgruppens aktiver, passiver og finansielle stilling samt resultatet af aktionsgruppens aktiviteter og eventuelt pengestrømme i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Årsregnskabet omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter.

I tilknytning til vores revision skal vi gennemlæse ledelsesberetningen, hvis denne indgår i årsrapporten, og på det grundlag afgive en udtalelse om, hvorvidt vi mener, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med oplysningerne i årsregnskabet.

2. Revisors ansvar

Vi vil udføre vores revision i overensstemmelse med gældende standarder omfattende Internationale Standarder om Revision (ISA) og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation. En revision omfatter udførelse af revisions-handlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisions-handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af årsregnskabet.

På grund af de iboende begrænsninger i revisionen kombineret med de iboende begrænsninger i intern kontrol er der en uundgåelig risiko for, at væsentlige fejlinformationer ikke bliver opdaget, selv om revisionen er behørigt planlagt og udført i overensstemmelse med de gældende standarder.

Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for virksomhedens udarbejdelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisions-handlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af virksomhedens interne kontrol. Vi vil imidlertid underrette ledelsen skriftligt om eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, der er relevante for revisionen af årsregnskabet, og som vi har konstateret under revisionen. Denne rapportering vil sædvanligvis ske via vores revisionsprotokollat for den udførte revision.

Revisionen kan forventes udført i forbindelse med aflæggelsen af årsregnskabet. Eventuelle revisions-handlinger i årets løb vil således alene være af forberedende art med henblik på at kunne planlægge arbejdet ved årets afslutning. Vi kan i den forbindelse også vælge at foretage uanmeldte revisions-handlinger, herunder beholdningseftersyn, hvis vi vurderer behov herfor. Udfører vi revision i årets løb, herunder beholdningseftersyn, vil vi rapportere eventuelle resultater heraf via revisionsprotokollatet, såfremt de udførte handlinger giver grundlag for konklusioner.

3. Ledelsens ansvar og identifikation af den relevante regnskabsmæssige begrebsramme

Vores revision vil blive udført på det grundlag, at ledelsen anerkender og forstår dens ansvar for:

- At udarbejde et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven
- Den interne kontrol, som ledelsen fastlægger som nødvendig for at muliggøre udarbejdelsen af et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl
- At give os:
 - Adgang til al den information, som ledelsen er bekendt med er relevant for udarbejdelsen af årsregnskabet, såsom registreringer, dokumentation og andre forhold
 - Yderligere information, som vi måtte anmode ledelsen om til brug for revisionen
 - Ubegrænset adgang til personer i virksomheden, som vi finder det nødvendigt at indhente revisionsbevis fra.

Vi vil som led i vores revision anmode den daglige ledelse om skriftligt at bekræfte udtalelser til os i forbindelse med revisionen. Denne bekræftelse vil blive omtalt i protokollatet for årsregnskabet.

4. Rapportering om den udførte revision

4.1. Påtegning på årsregnskabet

Ved afslutning af revisionen afgiver vi en revisionspåtegning med vores konklusion om årsregnskabet. Sammen med vores revisionspåtegning afgiver vi en udtalelse om ledelsesberetningens indhold, hvis årsrapporten indeholder en ledelsesberetning.

Formen på og indholdet af vores revisionspåtegning vil afhænge af resultatet af revisionen af årsregnskabet, herunder om der er behov for modifikationer, fremhævelser og/eller rapportering om ledelsesansvar mv.

Bliver vi under vores revision bekendt med forhold, som giver begrundet formodning om, at medlemmer af ledelsen kan ifalde erstatnings- eller strafansvar for handlinger eller udeladelser, der berører aktionsgruppen, herunder at ledelsen ikke overholder sine pligter til at udarbejde forretningsorden, oprette og føre bøger, fortegnelser og protokollater, vil vi i overensstemmelse med erklæringsbekendtgørelsen § 7 give oplysning om ledelsesansvar mv. i tilknytning til påtegningen. Vi skal endvidere give oplysning om eventuel manglende opfyldelse af bogføringslovens bestemmelser, som vi er blevet opmærksom på under revisionen, herunder bestemmelserne om opbevaring af regnskabsmateriale.

Vi gør særskilt opmærksom på, at de forhold, vi som revisorer gennem vores arbejde får kendskab til, er omfattet af straffelovens regler om tavshedspligt. Tilsvarende gør vi opmærksom på, at revisors dokumentation, som ligger til grund for revisionspåtegningen, er revisors arbejds papirer.

4.2. Rapportering til aktionsgruppens øverste ledelse

Ifølge de internationale standarder er vi endvidere pålagt, når det er relevant, at kommunikere bl.a. følgende forhold til aktionsgruppens øverste ledelse:

- Vores holdning til betydelige kvalitative aspekter af de anvendte regnskabsprincipper, herunder anvendt regnskabspraksis, regnskabsmæssige skøn og oplysninger i regnskabet
- Betydelige vanskeligheder, som vi måtte støde på under revisionen
- Betydelige forhold opstået ved revisionen, og som har været drøftet eller genstand for korrespondance med den daglige ledelse
- De skriftlige udtalelser, vi anmoder om fra den daglige ledelse, samt
- Andre forhold, der måtte være opstået under revisionen, og som efter vores vurdering er af ledelsesmæssig interesse.

I overensstemmelse med punkt 3 på side 19 i dette protokollat vil vores rapportering finde sted i form af en revisionsprotokol.

5. Øvrige krav til rapportering

5.1. Økonomisk kriminalitet og hvidvask

Bliver vi under vores revision bekendt med, at medlemmer af virksomhedens ledelse begår eller har begået økonomiske forbrydelser i tilknytning til udførelsen af deres hverv for aktionsgruppen, og at forbrydelsen vedrører betydelige beløb eller i øvrigt har en grov karakter, har vi ifølge revisorloven § 22 pligt til straks at underrette hvert enkelt medlem af ledelsen og indføre dette i revisionsprotokollatet. Reagerer ledelsen ikke, er vi i henhold til lovgivningen forpligtet til at underrette Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (SØIK).

Vi er ligeledes forpligtet til direkte at underrette SØIK, såfremt der opstår mistanke om, at aktionsgruppen bliver anvendt til hvidvask af penge eller er involveret i finansiering af terrorisme.

5.2. Lovpligtig kvalitetskontrol

Vi er underlagt regler om lovpligtig kvalitetskontrol, hvilket blandt andet medfører, at Revisortilsynet udpeger en anden revisionsvirksomhed til at foretage kvalitetskontrol af vores arbejde. Ligeledes er vi underlagt intern kvalitetskontrol, der bliver udført af vores kolleger. Dette betyder, at dokumentationen, der bliver udvalgt til kvalitetskontrol, kan omfatte vores dokumentation for revisionen af aktionsgruppens regnskab. Kvalitetskontrollanter, eksterne som interne, er underlagt tavshedspligt i samme omfang, som vi er.

5.3. Undersøgelsesadgang

Revisorloven giver Erhvervsstyrelsen mulighed for – uden retskendelse – at kræve undersøgelse og ransagning hos revisor samt kræve udlevering af arbejds papirer, protokoller, korrespondance m.v., hvis styrelsen vurderer, at vi som revisorer har overtrådt eller vil overtræde bestemmelserne i revisorloven.

Medarbejderne i styrelsen har ligeledes tavshedspligt.

6. Andre ydelser

Revisionen omfatter som udgangspunkt ikke en aktiv deltagelse i virksomhedens bogføring, udarbejdelse af årsrapport eller andre regnskabsopstillinger eller budgetter.

Vi påtager os gerne sådanne opgaver samt anden rådgivning og assistance, såfremt ledelsen anmoder derom. En forudsætning herfor er i alle tilfælde, at vores uafhængighed i relation til revisionen af årsregnskabet ikke anses for truet herved.

7. Øvrige forhold

Indholdet af nærværende protokollat vil blive opdateret, når der sker ændringer i revisionsmæssige eller andre relevante forhold som følge af ændring i lovgivning eller gældende standarder, udskiftning af medlemmer i ledelsen, eller vi af andre grunde finder det passende.

8. Revision af årsregnskabet for 2017

Identifikation af det reviderede årsregnskab for 2017

Vi har revideret de af bestyrelsen udarbejdede, to årsregnskaber for LAG Langeland, Læsø, Samsø og Ærø for regnskabsåret 2017 for tilskudsprogrammet Landdistriktsprogrammet såvel som tilskudsprogrammet Hav- og Fiskeriudviklingsprogrammet.

Årsregnskaberne viser følgende, samlede resultat, aktiver og egenkapital:

Resultat (efter indregnet tilskud)	kr.	0
Aktiver (efter udligning af interne mellemregninger)	kr.	421.546
Egenkapital	kr.	- 12.982

8.2. Konklusion på revision af årsregnskabet for 2017

Vi har revideret de af ledelsen aflagte årsregnskaber og på det grundlag udtrykt en konklusion om, hvorvidt det er vores opfattelse, at årsregnskaberne giver et retvisende billede af aktionsgruppens aktiver, passiver og finansielle stilling samt resultatet af aktionsgruppens aktiviteter i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Årsregnskaberne omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter.

Revisionen har ikke givet anledning til at modificere vores konklusion eller fremhæve forhold i årsregnskabet i revisionspåtegningen. Vore bemærkninger vedrørende revisionen af årsregnskaberne fremgår af afsnit 11.

Revisionens formål og omfang er uændret i forhold til foregående år. Vi henviser i denne forbindelse såvel som omkring ansvarsfordelingen mellem bestyrelse og revisor til afsnit 1-7 i dette protokollat.

Hvis ledelsen godkender årsregnskaberne i den foreliggende form, og der ikke fremkommer yderligere oplysninger under behandlingen af årsregnskaberne, vil vi forsyne årsregnskaberne med en revisionspåtegning uden modifikationer og uden fremhævelse af forhold i årsregnskabet.

9. Forhold af betydning for regnskabsaflæggelsen

I forbindelse med vores revision af årsregnskabet skal vi fremhæve følgende forhold:

9.1. Funktionsadskillelse som grundlag for intern kontrol

Almindeligvis baserer revisor sin revision på virksomhedens forretningsgange, herunder de etablerede interne kontroller. Imidlertid er det med baggrund i aktionsgruppens størrelse og

antallet af ansatte på hver lokalitet, der er beskæftiget med administrative opgaver, selv sagt ikke muligt at etablere en egentlig intern kontrol baseret på en hensigtsmæssig fordeling af arbejdsopgaverne mellem de ansatte.

Forhold som Erhvervsstyrelsen også er opmærksom på, idet der i *Driftsvejledning for lokale aktionsgrupper* (af 06.03 2017) i afsnit 1.3 *Bestyrelsens opgaver og ansvar* er oplyst følgende krav til afhjælpning af problematikken:

Der skal være funktionsadskillelse mellem personer, der køber varer og ydelser for aktionsgruppens driftsmidler, og de der bogfører indtægter og udgifter, og

Der skal vælges en kasserer, der har ansvaret for løbende budgetopfølgning og som på hvert bestyrelsesmøde bl.a. fremlægger et kontoudtog, der viser pengestrømmen.

Krav der allerede efterleves af Aktionsgruppen. Vi skal dog yderligere anbefale, at der i tilknytning til det refererede krav om fremlæggelse af kontoudtog (for bankkontoen) tillige foretages (overordnet) kontrol af, at tilskudsmidlerne alene anvendes til betaling af udgifter, der kan henføres direkte til drift af aktionsgruppen.

Alene af den årsag, at vores revision kun i mindre omfang kan baseres på virksomhedens forretningsgange og interne kontroller. Hvorfor vi må fremhæve, at der ikke er eller kun er begrænsede muligheder for at opdage fejl, der måtte opstå som følge af den begrænsede interne kontrol i (traditionel) revisionsmæssig forstand,

9.2. Drøftelser med ledelsen om besvigelser

Under revisionen har vi forespurgt ledelsen om risikoen for besvigelser, og ledelsen har over for os oplyst, at der efter dennes vurdering ikke er særlig risiko for, at årsregnskaberne kan indeholde væsentlig fejlinformation som følge af besvigelser.

Ledelsen har endvidere oplyst, at den ikke har kendskab til besvigelser eller i gangværende undersøgelser af formodede besvigelser.

Vi har under vores revision ikke konstateret forhold, der kunne indikere eller vække mistanke om besvigelser af væsentlig betydning for informationerne i årsregnskaberne.

9.3. Overholdelse af love og øvrig regulering

Under vores revision har vi forespurgt ledelsen om lovgivning, hvor en eventuel manglende overholdelse vil kunne have en væsentlig indvirkning på årsregnskabet, samt om ledelsens kendskab til eventuel overtrædelse af sådan lovgivning.

Ledelsen har oplyst, at den ikke har kendskab til overtrædelse af sådan lovgivning, og har bekræftet dette over for os i ledelsens regnskaberklæring.

Vi har under vores revision ikke konstateret forhold, der kunne indikere eller vække mistanke om overtrædelse af lovgivning eller anden regulering af væsentlig betydning for informationerne i årsregnskabet.

9.4. Nærtstående parter

Under vores revision har vi forespurgt ledelsen om identiteten af nærtstående parter, samt om den regnskabsmæssige behandling af transaktioner med sådanne parter er i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Vi har under vores revision ikke konstateret forhold, der indikerer eller vækker mistanke om, at der er nærtstående parter ud over dem, som ledelsen har oplyst os, ligesom vi

ikke er stødt på forhold, der kan indikere, at transaktioner med nærtstående ikke er sket i overensstemmelse med gældende lovgivning. Revisionen af den regnskabsmæssige behandling af nærtstående parter har ikke givet anledning til bemærkninger.

9.5. Efterfølgende begivenheder

Som led i vores revision har vi forespurgt ledelsen, om den er bekendt med, at der i perioden efter balancedagen og frem til datoen på ledelsens regnskabserklæring er indtruffet begivenheder, der kunne have indvirkning.

Ledelsen har over for os oplyst, at den ikke har kendskab til begivenheder af den omtalte art, der ikke er taget hensyn til i regnskabsaflæggelsen, og har bekræftet dette over for os i ledelsens regnskabserklæring.

10. Øvrige oplysninger

10.1. Ledelsens regnskabserklæring og ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet

Som led i revisionen af vanskeligt reviderbare områder har den daglige ledelse afgivet en regnskabserklæring over for os vedrørende årsregnskabet 2017.

Samtlige konstaterede fejl er rettet i årsregnskabet.

10.2. Ledelsens tilkendegivelse i øvrigt

Ledelsen skal i forbindelse med underskrift af nærværende protokollat tilkendegive følgende:

- At den opfylder sit ansvar, som angivet i dette protokollats afsnit 3, for at udarbejde et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven
- At den opfylder sit ansvar for at tilpasse den interne kontrol for at muliggøre udarbejdelsen af et årsregnskab uden væsentlige fejlinformationer, uanset om dette skyldes besvigelser eller fejl
- At den har givet adgang til al relevant information mv. og adgang til personer i virksomheden, som er relevante for at indhente revisionsbevis og ved udarbejdelsen af årsregnskabet.
- At alle transaktioner er blevet registreret og afspejlet i årsregnskabet.

11. Kommentarer til årsregnskabet

Årsregnskaberne er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabsloven og har ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger udover følgende:

11.1. Ikke tilskudsberettigede udgifter

I regnskabsåret 2017 har Erhvervsstyrelsen foretaget kontrol af aktionsgruppens dokumentation for afholdte udgifter for årene 2014 – 2016, i alt kr. 3.247.768 – i denne forbindelse er i alt kr. 942 (heraf vedr. FLAG kr. 133) blevet erklæret ikke tilskudsberettiget. (væsentligst km-differencer i kørselsafregninger samt betalt flaskepant)

For regnskabsåret har aktionsgruppen tillige betalt kr. 3.751 i negativ rente af indestående i Jyske Bank og kr. 7.078 i gebyrer m.m. til SKAT fremsendt til e-Boks i opstartsfasen. Sådanne udgifter er i iht. Vejledning fra marts 2017, pkt. 5, fjerde afsnit "ikke tilskudsberettigede, jf. art. 69, stk. 3, litra a i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013 af 17. december 2013 om fælles bestemmelser". Derfor

udløses der såvel et driftsmæssigt underskud som en negativ egenkapital af samme størrelse, som de ikke tilskudsberettigede udgifter.

Direkte adspurgt har Netværkscenteret i LAG-Sekretariatet bekræftet, at en negativ rente af bankindestående vil blive anset for finansieringsomkostninger tilsvarende eks. renter ved for sen betaling – og dermed altså ikke tilskudsberettiget.

11.2. Periodeafgrænset driftstilskud, LAG kr. 139.478 hhv. FLAG kr. 241.615

I regnskaberne er som gældsposter opført periodeafgrænset tilskud, der fremkommer som forskudsvis udbetalt tilskud iht. tilsagn med fradrag af dokumenterede (betalte) udgifter til drift af sekretariater.

De opførte beløb fremkommer således:

	<u>LAG</u>	<u>FLAG</u>
Resttilsagn fra 2016 iht. afregning af 8/11-17	233.614	255.916
Tilsagn for 2017 iht. tilsagnsskrivelser 16/12-16 ..	1.037.205	802.881
Afholdte, dokumenterede udgifter 2017	- 1.131.342	- 817.182
Resttilsagn herefter	<u>139.478</u>	<u>241.615</u>

Dokumentation af betalte udgifter skal afrapporteres til Erhvervsstyrelsen senest pr. 1. marts det følgende år og må kun omfatte udgifter, der er betalt. Udgifter afholdt efterfølgende i forbindelse med revision af årsregnskabet kan derfor (selvsagt) ikke indgå i dokumentation for det år, revisionen vedrører. Denne udgift må derfor nødvendigvis indgå i udgifter for betalingsåret og er derfor - modsat sædvanlig praksis - ikke indarbejdet som en skyldig post i forbindelse med regnskabsaflæggelsen.

Selvom det tilstræbes, at fakturaer og andre opkrævninger af udgifter efterlever de udstukne formkrav, kan det ikke afvises, at enkelte udgifter eller dele heraf vil blive betegnet som ikke tilskudsberettigede efter at have været underlagt kontrol af Erhvervsstyrelsen. Aktionsgruppen vil i påkommende tilfælde da – som et udslag af ”almindelig erhvervsrisiko” – formentlig blive stillet over for krav om tilbagebetaling af dele af de udbetalte tilskud. Et krav som vil være så godt som umuligt at honorere i konsekvens af, at aktionsgruppen alene er tilskudsfinansieret krone til krone, principielt afgrænset år for år og i øvrigt ikke tillades at generere overskud.

11.3 Mellemlægninger tilskudsprogrammerne i mellem

Aktionsgruppen har kun en bankkonto ((NemKonto), hvorpå indgår alle tilskudsmidler hhv. foretages alle betalinger af udgifter uanset hvilket tilskudsprogram, de vedrører. Ligeledes registreres alle poster i et og samme bogholderi – én bogføringskreds.

Med kravet om aflæggelse af særskilte regnskaber for hvert tilskudsprogram er der derfor som modpost til gældsposterne for uanvendte tilskudsmidler fra Hav- og Fiskeriudviklingsprogrammet opført mellemregning med Landdistriktsprogrammet og vice versa. Mellemlægningerne udligner hinanden programmerne i mellem.

12. Ledelsens pligter

Vi har foretaget kontrol af, at ledelsen overholder de pligter, som den ifølge lovgivningen er pålagt med hensyn til at oprette og føre bøger, fortegnelser og protokoller mv., samt

underskriver revisionsprotokollater. Endvidere har vi påset, at aktionsgruppen på alle væsentlige områder overholder bogføringsloven.

13. Andre arbejder

Ud over vores revision af årsregnskabet har vi:

- Ydet regnskabsmæssig assistance med opstilling og udarbejdelse af årsregnskaberne, herunder med afstemninger og diverse bogholderi - tilrettelser.

Vores revision af årsregnskabet har til formål at sikre, at dette opfylder regnskabslovgivningens bestemmelser. Revisionen har derimod ikke til formål at sikre, at alle regnskabsposter og bilag behandles skattemæssigt korrekt.

14. Afslutning

Vi kan oplyse følgende:

- At vi opfylder lovgivningens krav til revisors uafhængighed, og
- At vi under revisionen har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om.

Samsø, den 21. marts 2018

REaVISION

registreret revisionsaktieselskab

Torsten Sørensen Kruse
registreret revisor,
FSR – danske revisorer

Nærværende revisionsprotokol, side 18 - 25, er gennemlæst af nedennævnte medlemmer af ledelsen den / 2018.

I bestyrelsen:**Langeland:**

Ulrik Bremholm

Britta Andersen

Tina Kromann

Leif Esbensen

Ulrik Kølle

Læsø:

Karsten Neve Petersen

Anne Marie Toftelund

Brian Kruse Valentin

Tobias Birch Johansen

Henrik Buchhave

Karsten Skov Petersen

Samsø:

Marcel Meijer

Jesper Roug Kristensen

Louise Vedel Munk-Petersen

Lone Hundevad

Flemming Knudsen

Rie Toft

Ærø:

Alex Suszkiewicz

Kaj Jørgensen

Bent Juul Sørensen

Jørgen Otto Jørgensen

Poul Sækmose

Steen Jensen